

RÉSUMÉ

Mission folklorique à la région de Xanthe (Thrace),

par Steph. Imellos

L'auteur expose les résultats de sa mission folklorique aux villages Abdira, Mandra, Kimméria et Kypséli de la Thrace occidentale.

Dans un recueil de 454 pages il transcrit un matériel folklorique très divers. Il a enregistré sur bandes de magnétophone 85 chants et danses populaires.

Dans son exposé l'auteur décrit tout spécialement des coutumes intéressantes des villages ci-haut mentionnés, comme le sacrifice collectif de la communauté, qui a lieu au cours de certaines fêtes, des travestissements mimiques avant les semailles, parle des légendes relatives à Alexandre le Grand ainsi qu'à la chute de Constantinople. Il publie également deux chansons d'un intérêt local.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΙΣ ΑΙΤΩΛΙΑΝ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΝ

(3 ΙΟΥΛΙΟΥ - 2 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1961)

ΥΠΟ ΣΠΥΡ. Δ. ΠΕΡΙΣΤΕΡΗ

Ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ἐγένετο τὸ πρῶτον περισυλλογὴ δημοδῶδους μουσικῆς ὕλης δι' ἠχογραφήσεως κατὰ τὴν ἐκεῖ ἀποστολὴν μου τὸ θέρος τοῦ ἔτους 1957¹.

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐκ 336 ἠχογραφήσεων τῆς μουσικῆς ᾠσμάτων καὶ χορῶν δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὁλοκληρωμένη, διότι παρέμεναν πολλοὶ συνοικισμοί, οἱ ὅποιοι δὲν εἶχον ἐρευνηθῇ. Ἐκ τούτου πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐργασίας ταύτης εἰργάσθη κατ' ἐντολὴν τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὰς ἐπαρχίας Ξηρομέρου καὶ Τριχωνίδος καὶ εἰς χωρία τινὰ τῆς Παραχελωϊτίδος² περιοχῆς ἀπὸ 3ης Ἰουλίου μέχρι 2ας Αὐγούστου 1961. Ἡ ἐργασία αὕτη ἤρχισεν ἐκ τοῦ χωρίου Γουριὰ Μεσολογίου, ὅπου εἶχον προετοιμασθῇ σχετικῶς τραγουδισταὶ καὶ ὀργανοπαῖκται τοῦ τόπου ὑπὸ τοῦ ἐκ τοῦ χωρίου τούτου καταγομένου συλλογέως καὶ μελετητοῦ τῆς λαο-

¹ Βλ. σχετικὴν ἐκθεσιν εἰς τὴν Ἑπετηρίδα τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου, τόμ. 9-10 (1955-1957), σ. 422-424.

² Χωρία τῆς ἐπαρχίας Μεσολογίου καίμενα ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ Ἀχελφῶος πρὸς τὰς ἐκβολὰς του.

γραφίας κ. Κωνστ. Κώνστα. Εἰς τὰς προσπάθειάς τούτου ὀφείλεται ἡ πλουσία ἡχογράφησις ᾠμάτων καὶ εἰς ἄλλα χωρία τῆς περιφερείας ταύτης.

Τὸ ἔργον μου συνέχισα κατόπιν εἰς τὰ ἐξῆς κέντρα: Αἰτωλικόν, Νεοχώριον, Κατοχή, Σταμνά, Πεντάλοφον, Παλαιομάνιναν, Ἀστακόν, Μαχαιρᾶ, Ἀργινίον, Θέρμον καὶ Προυσσόν¹, πρὸς δὲ καὶ εἰς ἄλλα χωρία τῆς περιφερείας ταύτης. Τὸ συλλεχθὲν μουσικὸν ὕλικόν συνεποσώθη εἰς 340 ἡχογραφήσεις ᾠμάτων διαφόρων κατηγοριῶν καὶ λαϊκῶν χορῶν. Ἐκ τῆς ὕλης ταύτης πολλὰ ᾠσματα ἄδονται μὲ συνοδείαν λαϊκῶν ὀργάνων, ἄλλαι δὲ ἡχογραφήσεις εἶναι χοροὶ τραγουδιστοὶ καὶ ἄλλαι χοροὶ καθαρῶς ὀργανικοί. Ἀντιστοιχῶς κατεγράφησαν καὶ τὰ κείμενα τῶν ἡχογραφηθέντων ᾠμάτων μετὰ σχετικῶν λαογραφικῶν πληροφοριῶν εἰς χειρόγραφον μὲ παράρτημα εἰς αὐτὸ φωτογραφιῶν τῶν τραγουδιστῶν καὶ ὀργανοπαικτῶν.

Εἰς τὸ ἡχογραφηθὲν ὕλικόν περιλαμβάνονται ᾠσματα ἐξ ὧν τῶν εἰδῶν. Περὶ τῶν μουσικῶν καὶ ποιητικῶν χαρακτηριστικῶν τῶν ᾠμάτων τούτων δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ γίνῃ ἐνταῦθα ἐκτενὴς λόγος προτοῦ προηγηθῇ ἡ λεπτομερὴς μουσικοφιλολογικὴ ἐπεξεργασία τοῦ ὕλικου. Γενικῶς σημειώνομεν ὅτι πολλὰ τραγούδια, ὥς τὰ κλέφτικα, τὰ χορευτικά, ἐρωτικά, τοῦ γάμου, ἄδονται ἐπίσης καὶ εἰς ἄλλους τόπους τῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος μέχρι καὶ τῆς Πελοποννήσου πρὸς νότον μὲ μικρὰς μελωδικὰς παραλλαγὰς.

Τραγούδια μὲ τοπικὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα εἰς τὸ κείμενον καὶ τὴν μουσικὴν ὥς καὶ εἰς τὸν τρόπον τῆς ἀποδόσεώς των (περιοχαὶ Παραχελωίτιδος καὶ Ξηρομέρου), εἶναι τὰ τραγούδια τῆς ξενιτειᾶς, τὰ καληρῶγια ἢ ξενιτεμένα ὥς λέγονται, καὶ τὰ πολυφωνικὰ τραγούδια ὠρισμένων χωρίων τῶν περιφερειῶν Ξηρομέρου καὶ Βάλτου.

¹ Εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην μὲ ἐβοήθησαν σημαντικῶς καὶ οἱ ἐξῆς ἰδιῶται: Κλεομένης Κώνστας καὶ Ζωὴ Κώνστα εἰς Γουριάν. Στυλ. Κογιώργος, ἱατρός, καὶ Στάμος Καπελάρης, διδάσκαλος εἰς Σταμνά. Τζανάκης Δημ. Πρόεδρος Κοινότητος Κατοχῆς, Γερ. Φραγκαναστάσης καὶ Ἰωάννης Φραγκαναστάσης. Γεώργ. Κόκκας, διδάσκ. εἰς Νεοχώριον. Ὁ Δήμαρχος Αἰτωλικοῦ κ. Κων. Σεβαστός, ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Πενταλόφου κ. Δημ. Λυμπέριος καὶ ὁ Γραμματεὺς κ. Ἀλέξ. Πετρονικολός. Οἱ ἱερεῖς Δημ. Καλύβας καὶ Κων)τίνος Σαράκης εἰς Παλαιομάνιναν. Ὁ Δήμαρχος Ἀστακοῦ κ. Μιχ. Μαρινός. Ὁ κ. Γεράς. Παπατρέχας, διδάσκ. εἰς Μαχαιρᾶ. Ὁ Δήμαρχος Ἀργινίου κ. Παπαϊωάννου. Οἱ Χαρίλ. Παπαποστόλου Δ)ντῆς τοῦ φ)δείου Ἀργινίου, καὶ Δημ. Πιπεριῆκος ὑπάλληλος Τραπεζῆς. Ὁ ἱατρός κ. Δημ. Μῶκος εἰς Θέρμον. Ὁ Ἡγούμενος τῆς Μονῆς Προυσσῶ κ. Γερμανὸς Σταθογιάννης καὶ ὁ ἱερομόναχος Δοσίθεος Κανέλλος, καὶ ὁ Βασίλ. Παπαδόπουλος εἰς Προυσσόν. Πρὸς πάντας τούτους ἐκφράζω ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης τὰς εὐχαριστίας μου.

Ἐκ τῆς ἠχογραφηθείσης ὕλης τὴν πρώτην θέσιν ποσοτικῶς κατέχουν τὰ καθιστικά τραγούδια τῆς τάβλας ἢ τοῦ τραπεζιοῦ, ὡς ὀνομάζονται. Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγονται κατὰ μέγα μέρος, κλέφτικα, τοπικά, ἱστορικά, παραλογαί τινες, μοιρολόγια καὶ τῆς ξενιτειᾶς. Ὡς ἐκ τῆς περιστάσεως καὶ τοῦ τρόπου κατὰ τὸν ὅποιον ᾄδονται ἔχουν ταῦτα ἐντελῶς ἐλεύθερον ρυθμόν, δηλαδὴ μὴ ὑπαγόμενον εἰς κανονικοὺς ρυθμικοὺς πόδας. Ἔχουν ὅμως ἴδιον τρόπον προσαρμογῆς τῶν συλλαβῶν τῶν λέξεων καὶ φράσεων τοῦ κειμένου ἀντιστοιχῶς πρὸς τοὺς μουσικοὺς φθόγγους καὶ τὰς μελωδικὰς φράσεις τοῦ ἔσματος, καὶ διάφορον δι' ἑκάστην ἐκ τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν ἁσμάτων.

1. $\text{♩} \sim 86.$

Φευ - γὰ-τε, μαῦ. ρα φί - δια καὶ μαῦ. ρες σκο. το. ρέ - λες, γιὰτ'

ἔ - φα - γα τὸ ζῶ - χο καὶ δα σὰς φαρ-μα - κώ - σω.

2. $\text{♩} \sim 88.$

Πιρ - πι - ρί - τσα περ. πα. τί. τοῦ Θε. ὁ πα. ρα. κα. λεῖ,

γιὰ νὰ ρί - ξη μιὰ βρουχή, μιὰ βρουχή κα - λή, κα - λή,

γιὰ νὰ γί - νουν τὰ σι - τά. ρια, τὰ κρι. θά. ρια, κα - λαμ. πό. κια

(parlato)

κιοῦ Θε. ὅς με τὴ βρου. χή κιοῦ γιωργὸς με τὸ γυ - νί.

Ton.

Ἑτέραν ὁμάδα ἀποτελοῦν τὰ ἄσματα πού ᾄδονται πρὸς διαφόρους χοροὺς καὶ συνοδεύονται πολλάκις καὶ ὑπὸ λαϊκῶν μουσικῶν ὁργάνων. Εἰς αὐτὴν ὑπάγονται ἄσματα ἐρωτικά, τοῦ γάμου, εὐτράπελα, ἐλάχιστα κλέφτικα, χορεύονται δὲ

πρὸς τὸν πηδηκτὸν χορόν, τὸν συνήθως καλούμενον Τσάμικον. Ἐλάχιστα εἶναι τὰ λατρευτικά, ἐπίσης δύο ἀγερμοί, ἄσματα ἅτινα σπανίζουν πλέον σήμερον. Ἐκ τῶν τελευταίων, τὸ μὲν πρῶτον συνδέεται μὲ ἔθιμον τῆς παραμονῆς τῆς πρωτοχρονιάς καὶ ἔδεται ὑπὸ παιδῶν πρὸς ἐκδίωξιν βλαβερῶν ζωφίων, τὸ δὲ ἕτερον μὲ τὸ ἔθιμον τῆς περπερίτσας, ἀλλαχοῦ περπερούνας, εἰς περίοδον ἀνομβρίας. Κατ' αὐτὸ δμάς παιδῶν περιβάλλει ἓνα ἐκ τῶν μελῶν της μὲ περπερίτσαν (εἶδος χόρτου) καὶ περιφέρει τοῦτο μὲ συνοδείαν ἄσμάτων εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ πρὸ τῶν οἰκιῶν, αἱ δὲ οἰκυραὶ καταβρέχουν μὲ δοχεῖον ὕδατος τὸν περιβεβλημένον μὲ χόρτον νέον ἢ νέαν. (Βλ. ἀνωτ. σ. 415 μουσ. παραδ.).

Ἐκ τῶν λαϊκῶν χορῶν τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ὁ πηδηκτός, καλούμενος Τσάμικος. Οὗτος συνοδεύεται μὲ ποικίλα ἄσματα διαφόρου περιεχομένου καὶ μουσικῶν τρόπων, εἶναι δὲ προσηρμοσμένος εἰς τὰς γνωστὰς δύο βασικὰς ρυθμικὰς μορφὰς τοῦ ἑξασήμου. | ♩ ♩ ♩ ♩ ἥ ♩ ♩ ♩ |

Αἱ μορφαὶ αὗται ἐναλλάσσονται πολλάκις εἰς τὸ αὐτὸ ἄσμα λόγῳ τῶν παρεμβαλλομένων εὐφωνικῶν συλλαβῶν καὶ τῶν ἐπανακατανομένων λέξεων. Ὑπάρχουν ὁμως καὶ καθαρῶς ὀργανικαὶ μελωδίαι διὰ τὸν ἐν λόγῳ χορόν, αἵτινες εἶναι γνωσταὶ μὲ εἰδικὰ ὀνόματα: ὡς Ἡλίος, Ἑττα κ.λπ.

Οἱ συρτοὶ χοροί, ὡς ὁ Καλαματιανός, ὁ ἀπολυτός, συρτός στὰ τρία (βήματα), χορεύονται ἐπίσης μὲ ποικίλα ἄσματα. Ἐκ τούτων ὁ Καλαματιανὸς εἶναι προσηρμοσμένος εἰς τὰς γνωστὰς πανελληνίους μορφὰς τοῦ ἑπτασήμου ρυθμικοῦ ποδὸς $\frac{7}{8} = \frac{3+2+2}{8}$ ἥτοι | ♩ ♩ ♩ ♩ || τοῦ ὀνομαζομένου

δευτέρου ἐπιτρίτου, καὶ | ♩ ♩ ♩ ♩ || ὀνομαζομένου πρώτου ἐπιτρίτου.

Ὁ συρτός στὰ τρία (τρία βήματα ἔμπρὸς καὶ δύο ὀπίσω) προσαρμόζεται εἰς τὰς ρυθμικὰς μορφὰς τοῦ τετρασήμου ρυθμικοῦ ποδὸς $\frac{4}{4} = \frac{2+1+1}{4}$ ἥτοι

|| ♩ ♩ ♩ || ἢ $\frac{1+1+2}{4}$ ἢ $\frac{1+1+1+1}{4}$ ἥτοι || ♩ ♩ ♩ ♩ ||

οἱ ὅποιοι ἀντιστοιχοῦν ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῶν χρόνων, ὁ μὲν πρῶτος πρὸς τὸν ἀρχαῖκόν δάκτυλον, ὁ δεύτερος πρὸς τὸν ἀνάπαιστον καὶ ὁ τρίτος πρὸς τὸν προκελευσματικόν ἀρχαῖκόν πόδα.

Ὁ συρτός ἀπολυτὸς ἀπαντᾷ μὲ τὰς ἰδίας ρυθμικὰς μορφὰς τοῦ τετρασήμου ἀλλὰ χορεύεται εἰς ταχύτεραν ρυθμικὴν ἀγωγὴν καὶ μὲ βηματισμοὺς ὁμοιάζοντας πρὸς τοὺς τοῦ συρτοῦ Καλαματιανοῦ. Αἱ μορφαὶ αὗται πολλάκις, ὅπως καὶ εἰς τὸν ἐπτάσημον, ἐναλλάσσονται εἰς τὸ ἴδιον ἄσμα.

Ὡς πρὸς τὴν μετρικὴν μορφήν τοῦ στίχου παρατηροῦμεν, ὅτι κυριαρχεῖ ὁ δεκαπεντασύλλαβος πολιτικός στίχος μὲ σταθερὰν τομὴν εἰς τὴν ὀγδόην συλλαβήν. Ἡ μελωδία εἰς τὰ ἄσματα ὑπὸ τὴν μετρικὴν μορφήν ταύτην καλύπτει πάντοτε ἓνα καὶ ἥμισυν στίχον. Εἰς δὲ τὰ ρυθμικά καὶ κυρίως τὰ χορευτικά καλύπτει ἓνα μόνον στίχον.

Λαϊκὰ μουσικὰ ὄργανα ἐν χρήσει εἶναι τὸ κλαρίνον καὶ τὸ βιολί, ὡς πρωτεύοντα ὄργανα εἰς τὰς μουσικὰς ομάδας τῶν λαϊκῶν ὀργανοπαικτῶν. Ὅργανα δὲ συνοδείας εἶναι τὸ λαοῦτο καὶ ἡ κιθάρα, ἣτις εἰσῆχθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ λαούτου. Αὕτη καλεῖται λαουτοκίθαρα, διότι χορδίζεται κατὰ τὸ σύστημα τοῦ χορδίσματος τοῦ λαούτου.

Ὡς ὄργανον συνοδείας χρησιμοποιεῖται καὶ τὸ ἀθιγγανικὸν κύμβαλον, κοινῶς *σαντούρι*. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη γίνεται χρῆσις καὶ τοῦ ἀκορντεόν, τὸ ὁποῖον λόγῳ τῆς τεχνικῆς του κατασκευῆς καὶ τῆς πολυφωνικῆς του ἀποδόσεως χρησιμοποιεῖται ἄλλοτε ὡς πρωτεῦον ὄργανον καὶ ἄλλοτε ὡς ὄργανον συνοδείας.

Ἄλλα ὄργανα ἐντελῶς λαϊκῆς κατασκευῆς, ἅτινα χρησιμοποιοῦν σήμερον μόνον οἱ ἐνταῦθα πλανόδιοι ἀθίγγανοι, καὶ ἰδίως εἰς τὰς περιφερείας Μεσολογίου καὶ Ξηρομέρου, εἶναι ὁ *ζουρνὰς* ἢ *κίτρινος* ἢ *καράμουζα* (ὁ μικρότερος τύπος ἐν τῶν δύο μεγαλύτερων πού χρησιμοποιοῦνται εἰς ἄλλας περιοχὰς τῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος) καὶ τὸ ἀπαραίτητον πρὸς συνοδείαν τῶν ζουρνάδων μικρὸν τύμπανον τὸ κοινῶς καλούμενον *νταούλι*. Δύο ζουρνάδες καὶ ἐν τύμπανον ἀπαρτίζουν τὴν ομάδα τῶν ὀργανοπαικτῶν, ἣτις λέγεται *ζυγιά*¹. Ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο ὀργανοπαικτῶν (ζουρνατζήδων) ἐκτελεῖ τὴν μελωδίαν τοῦ ἔσματος, ὁ δὲ ἕτερος συνοδεύει τὸν πρῶτον, ἐκτελῶν διαρκῶς τὸ ἴσον εἰς τὴν τονικὴν πάντοτε τῆς μελωδίας τοῦ ἔσματος. Ὁ τυμπανοκρούστης (νταουλιέρης), κρούων διὰ τῶν δύο ξυλίνων *ράβδων* (νταουλόβεργα καὶ νταουλόξυλο) ἐπὶ τῶν δύο ἐπιφανειῶν τοῦ τυμπάνου, διατηρεῖ σταθερὸν καὶ ἔντονον τὸν ρυθμὸν τοῦ ἔσματος μὲ διαφόρους ἐναλλαγὰς.

Ἐκ τῶν διαφορῶν κατηγοριῶν τῶν ἡχογραφηθέντων ἔσμάτων ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον ἀπὸ μουσικῆς ἐπόψεως παρουσιάζουν τὰ *καληρώγια* καὶ πολυφωνικὰ τραγούδια εἰς τινὰ χωρία τῆς περιοχῆς Ξηρομέρου καὶ Βάλτου. Καληρώγια² ὀνομάζουν τὰ τραγούδια τῆς ξενιτειᾶς εἰς τὸ χωρίον Γουριά καὶ εἰς ὅλην

¹ Βλ. σχετικῶς τὴν μελέτην τοῦ Κ. Σ. Κώνστα, Ἡ ζυγιά στὴ Δυτικὴ Ρούμελη, Λαογραφία, τόμ. ΙΘ', 1961, σελ. 325-359.

² Ἡ λέξις *καληρώϊ* καὶ ὁ ρηματικὸς τύπος *καληρωγάω* πιθανὸν νὰ προέρχεται ἐκ τῆς εὐχῆς πρὸς τοὺς ξενιτεμένους «καλή ὦρα». Ἐκ ταύτης δι' ἀναγραμματισμοῦ ὁ τύπος *καληρώα*, ἐκ τοῦ ὁποίου κατόπιν ἐσχηματίσθη ἡ λέξις *καληρώϊ* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν λέξιν *μοιρολόϊ*.

τὴν περιοχὴν Ξηρομέρου. Τὰ καληρώγια ἄδονται μόνον ὑπὸ γυναικῶν καὶ μάλιστα ὑπ' ἐκείνων ποὺ ἔχουν προσφιλῇ πρόσωπα ξενιτεμένα, κατὰ τὰς ὥρας τῶν οἰκιακῶν ἀλλὰ πολλάκις καὶ τῶν ἀγροτικῶν ἐργασιῶν.

Ταῦτα ἀνήκουν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ᾠσμάτων ἐλευθέρου ρυθμοῦ, ὅπως τὰ κλέφτικα ἢ τοῦ τραπεζιοῦ, χωρὶς ἢ τεχνικὴ τῆς μελωδίας των καὶ ἡ ρυθμικὴ μορφή νὰ ἔχουν σχέσιν πρὸς αὐτά. Χαρακτηριστικαὶ εἰς τὰ καληρώγια εἶναι αἱ καταλήξεις τῶν μουσικῶν φράσεων, αἵτινες ὁμοιάζουν πρὸς τὰς τῶν μοιρολογίων τῆς ἰδίας περιοχῆς μὲ τὰ ὁποῖα ἔχουν ὁμοιότητα καὶ ἐκφράζουν ψυχικὸν πόνον. Ἔχουν χαρακτῆρα νοσταλγικὸν ὥς καὶ ἰδιότυπον τρόπον ἐξαγγελίας. Ὡς πρὸς τοὺς μουσικοὺς τρόπους βασίζονται κυρίως εἰς τὸν διατονικὸν τρόπον τοῦ γέ μὲ τὰς χαρακτηριστικὰς ἀλλοιώσεις τῆς τετάρτης καὶ πέμπτης βαθμίδος (χρόαι τοῦ τρόπου τοῦ γέ). (βλ. εἰς τὰ κατωτέρω παραδ. I καὶ II).

Τον. Τον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐλευτέρου ρυθμοῦ (♩ ~ 69-72)

Ἄχ! Μαν.νού.λα μου

ἄχ!— Μάν.ναμ', τί μ'ε - - -

κα - - - α - μίς

κι'άν - - - μ'ε - χης, τί

 ἰχ ρι θέ λεις ,
 μάν να α μου ουχ
 τον τον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

 Ἐλευθερου ρυθμου (4/4 72)
 (Ἐ) Νύχτω α
 αχ, ξε νι μ, κι
 βρά - δω - σε
 ε κι ο ξε - νος
 ποῦ

RÉSUMÉ

Mission musicologique en Étolie et Acarnanie

par Spyr. Peristeris

L'auteur rapporte ce qu'il a constaté au cours de sa mission dans la région d'Étolie et d'Acarnanie (du 3 juillet au 2 août 1961), pendant laquelle il a enregistré 340 chansons et danses folkloriques. Parmi celles-ci son attention a été sollicitée par les chansons des expatriés (ξενιτειᾶς) et les chansons polyphoniques de Xiroméro et de Valtos, ainsi que par les chansons dites de table (chansons kleptiques, historiques, ballades, des morts (chants funèbres), etc.). Il commente également les divers chansons de danse et fait des remarques musicologiques sur les rythmes et les modes des danses Tsamikos, Kalamatianos et Syrtos. Il mentionne aussi les instruments qui sont employés dans les régions étudiées comme la clarinette, le violon, le cembalo, ainsi que les instruments populaires de fabrication locale, comme le journa ou pipiza ou karamouza, le davoul et la zyghiá. Ce dernier mot désigne l'ensemble de ces instruments populaires.

Il note également l'intérêt que présentent du point de vue musical les chansons des expatriés (τῆς ξενιτειᾶς) nommées «Kaliroya» et qui sont chantées seulement par des femmes.